ՊԵՇԻՆՋԻ—ՍԵՆԵ ՆՈՒՄԵՐՈ—178 ՀՈՒՄԱՍ ԷՐԹԵՍԻ 16—ՓԵՏՐՎԱՐ 1857

ՍԷՃՄՈՒԱՑԸ

Իշխող Սէճմու�ը հրատարակ. հեր հինգշաբթի մասնաւորապէս Էրզրումի կիւնէրի տարեկան գինը։

Սենեակի բերէն օրական • Դայիմ	150	ղուրուշ •
Ամիսը պոլսոյ քեղաւլիք	» 80	»
Դուրս պոլսոյ քեղաւլիք	» 40	»
Վէ պիր նումերոսու		3 ½

Տարեշրջանը իշխուն պէհէր նումերոսունա 20 փարա բաժնեմասերանը զատմամբ օրուն։

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սրրատ պիր տէֆալիգ 80 փարա
Իքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասընա . . 60 »
Իւչ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆասընա . . 40 »
Իւչ տէֆասան զիատէ օրան։ Վէ ղայրէթ ուղղուն իլանաթ իշխուն այրրճա բարարլըգ օրունուր։
Տարեշրջանան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բաժնեմասլիքլերի, կէնտերէնլիքլերին իւզէրինէ օրտուզաս ամենալտէ պէյան օրունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԵՓՈՒԱՅԸ ՍԵՅՅԻՐԷՅԷ ՄԻՒՍԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 16 ՓԵՏՐՎԱՐ

Պու իքի մահտէն պէրու, ղազէթամիզը օղուչանլարա մալիւմ վէ ապայան օլտուղու վէճհիլէ, շու արաբլըգտա բօլԻԹիգա հալասիսլէրինտէ պիր էհէմմիյէթ գազմայըպ շու սիւքիւնէթը հալատէ հանկը ուֆուգտան պիր էյ զուհուր իտէճէք տէյու, հէր քէս էշմը տրգգաթընը շարգ վէ զարպա, վէ շըմալ վէ ճէնուպէ էվվրիպ մուհԻթաղը օլտուղու հալտէ Յունանանընը բէտամի Մօնիթէօր ղազէթասընտա նամէ հան զուհուրա կէլէն պիր մուպահասա, Ինկիլիթէրրատա, Ռուսիատա, Ալէմանիատա, վէ էհալիսը Հարգ վէ Ղարպտա ճիւմլէնին իսԹիղրարընը մուճիպ օլմուշ տուր։ Պու հալէ նազարէն վարագայը մէգ պուրէտէ եազըլան մուպահասա իւղէրինէ սիւքիւմէթ կէչմէք միւմքին օլմայըպ, էվվէլա պէնտը մէգքիւրիւն թէմամի իլէ թէրճիւմէսի, վէ պահէհու պու պապտէ օլան պաղը միւԹալաԹ պէր վէճհը սԹի վարագամըզա տախի տէրճ օլունմուշ տուր։

Մօնիթէօր • 5 • ֆէվրուար։

« Մէճլիսի շարգիյէտէ, հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէ (Յունանա տէվլէթի) էօթէտէն պէրու իքի էֆքեար իլէ մէ'լուֆ պուլունմուշ տուր։ Պիրիսի, կէրէք ումումէն Իւրոբանընն վէ կէրէք մահասուսէն Յունանանընն բօլԻԹիգասը իճապլրնտան օլարագ տէվլէթը Ամլիէնին թէմամիյէթ իւտայիմիյէթինին թէմին գրըլնմասը, վէ տիկերի, տէվլէթը Ամլիյէ թապի վէ սալԹանաթը սէնիյէյ բրաճի օլան ԽրիսԹիյան միլլէթլերինին իսլահաթը տվալլերի օլսա, պունա տախի տիկերի միսիլլիւ, տայիմա էտնա հիմմէթ վէ իդտամ սարֆ օլունմամըշ տուր։

» Իմտի միլէլը միւխԹէլիֆէյի մէղպուրէյէ կէրէք միւսալաԹը հուգուգ վէ կէրէք իմԹիազաԹ վէ սէրպէսԹիյէթը մէզհէպ թահսիլլէյէ, թէրֆիի գասրլէրինէ օլան մուավէնէթինի, հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէ, կէրէք բօլԻԹիգասը, վէ կէրէք գուվվէի ասքէրիյէսի իդտամաթընտան հաղրլ օլան պիր սէմէրէյը խայրիյէ ատտ իԹմիշ տիր։

« Հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէնին պու հարէքէթի պաշլըճա պունուն հէմ ինսանիյէթէ վէ մէտէնիյէթէ պիր հիւսնիւ խըզմէթ իԹմէք ֆէրայիզի, վէ հէմ տէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին պու պապտէ տէրքեար օլան զամիրի միւնիրի վէ մէյլանը խայր էնտիշլիսինէ ֆագաթ պիր մուավէնէթ տէմէք օլաճաղընա իսկեատ օլտուղունտան նէշաթ իԹմիշ տիր։

» Միլէլը Իսէվլիյէի մէզպուրէտէն Սըրպ, Ռուսահ, վէ Պուղտան (Մօլտովան) միլլէթլերի, պաշգաճա պիր հալտէ օլուպ, քէնտիլէրինէ մախսուս նիզամաթը միլքիյէլերի օլարագ, գատիմտէն պէրու մալիք օլմուշ օլտուգլարը իմԹիազաԹ վէ սէրպէսԹիյէթլէ տանկիւղար օլմագտա իսրիլէր։ Իմտի միւրատտա պու իմԹիազաԹը, հուգուգու Իւրոբա քէֆֆարէթի տախիլինէ ալարագ, Թէյքիտ իԹմէք վէ պունուն իլէ մէմլէքէթէյնէ միճէտտէտէն պիր նիզամաթ վէ իսլահաթ մէնպայի պուլմագ նիյէթինտէն իսպարէթ իտի։ Հաթտա, Խարիս միւքեալէմէ մէճլիսի տախի, պու նիյէթի քէնտիսինէ հէտէֆ վէ մագսատ իտէրէք, Ռուսահ վէ Պուղտան ահալիսինին, իքի փէվնը մախսուս, եահոտ ումումի մէճլիս Թէշքիլինէ տավէթ օլունմալէրինէ գարար վերմիշ։ Վէ պու մէճլիսէրտէն տէ միւրատ, էհալինին ըէյ վէ էֆքեարընը Թահսիլ վէ նիզամաթը միլքիյէլերինէ լազմ կէլէն իսլահաթը պէյան իյէմէլերի օլաճաղընը տախի Թէպլիղ իտի։

» Հէնիւզ Թասմիմ վէ Թասավվուրատա օլան իսլահաթըն պիրիսի վէ պաշլըճասը տախի, Ռուսահ վէ Պուղտան իտարէլերինին պիր իտարէյէ տարֆ վէ Թահվիլ օլմագ էֆքեարը օլաճաղը շիւպհէսէն միւսԹաղնի տիր։ Հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէ, Խարիս միւքեալէմէ մէճլիսինի Թապիի պիր վասէթա ատտ իտէրէք, իքի իտարէնին պիր իտարէյէ պիրլէշմէսինէ մէյլ իւ բուղպէթ իԹմէքտէ օլտուղունու ըէսմէն մէճլիսի մէզքիւրէ պէյան իյլէմիշ իտի։

» Հաթտա ադտէմլերի տախի, եանի Վիէննա միւքեալէմէ մէճլիսինէ տախի, Ռուսահ Պուղտանա լազըմ կէլէն գուվվէթ վէ պագայա տէսԹրէս օլմագ, վէ պու Թէրքիտան մէմալիքի Օսմանիյէնին Թէմամիյէթը միլքինէ պիր սէտտը մուհաֆազա օլմագ իչիւն իքի իտարէնին պիր իտարէյէ տարֆ վէ Թահվիլինտէն պաշգա միւէսսիր պիր չարէ օլմայաճաղընը տախի Յունարզ մուրախխասլարը պէյան իԹմիշէր իտի, իմտի հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէ, իսԹիտատը մասլահաթտա, պու մատտէյի միւԹէնա հագգընտա նէ Թէսավվուրու օլտուղունու աշքեար վէ պիլա իհԹիրաղ պէյան իԹմիշ իտի։ Իլէրիւտէ տախի Յունանա տէվլէթի տայիմա պու էֆքեարը իսԹիհսաղ իտիւպ, վէ մուախխարէն, մէզքիւր տիվանլարընը Թէշքիլի իչիւն Ասիթանէտէ միւզաքէրէսի լազմ կէլէն Թէտապիրատէն տօլայը, Յունանա իլէ հէմֆքեար օլմայան տէվլէթլէր իլէ վագի օլան միւքեաԹէպէ իլէ տախի, Յունանա հիւքիւմէթի էֆքեարը սապրգէսինտէ սապիԹգատէմ օլմաղա մէճպուրիյէթ քէսպ իԹմիշ տիր, վէ տէվլէթճէ իսԹիշարէլերտէ տախի պու էֆքեարընը իլերի կիտէճէյինտէն հէնիւզ գաԹը իւմիւտ իԹմէմիշ տիր։ Զիւնքի պու մատտէնին տրիզ իւ ամրգ միւԹալաա վէ միւզաքէրէսի վագԹը կէլտիքտէ, ճիւմլէտէն զիատէ պաշլըճա պու մատտէնին միւսԹագիլէն քէնտիսինէ բրաճի օլան տէվլէթ եանի տէվլէթը Ամլիյէ, պու իքի մէմլէքէթին պիրլէշմէսինտէ, խուրիճէն պագայը իսԹիգլալիյէթինէ վէ տախիլէն Ռուսահ վէ Պուղտան էհալիսինին իգպալ իւ տաատէԹինէ պիր էմնիյէթը ճէտիտէ օլտուղընը վէ պու անէտէք, պապը Ամլինին Ռուսահ Պուղտան մէմլէքէթլէրինէ մէրի օլան հուգուգու միլքիյէթ վէ մահԹպուիյէթինէ տախի մուղայիր կէլէճէք պիր չէյ պուլունմայաճաղընը տախի ֆէհմ իԹմէմէսի միւշքիլէն մէմուլ օլունուր պիր քէյֆիյէթ տիր »։

Մօնիթէօրիւն պու պէնտի պիւԹիւն Իւրոբատա մուճիպի իսԹիղրապ վէ գիյլիւ գալ օլուպ, վարիսա օլան պիր Թէլէղրաֆ խապերի մուճիպինճէ, ղազէթայը մէզքիւրիւն նէշրինին էրԹէսի կիւնիւ, Խարիտէ միւգիմ տէվլէթը Ամլիյէ սէֆիրի, ուԹուֆէթլիւ Մէհէմմէտ Ռէմիզ պէյ հաղրէթլէրի, Յունանա տէվլէթի խարիճիյէ նազիրը ԳօնԹ Վալէվսքի իլէ պիր միւքեալէմէտ պուլունմուշ տուր, վէ Պէլճիգա ղազէթալէրի գավլինճէ, Ինկիլիզ էլչիսի Լօրտ Դավլի, վէ ԱւսԹրիա էլչիսի պարոն Հիպնէր տախի նազիրը միւշարալէյհ իլէ պաշգա պաշգա միւքեալէմէտ պուլունմուշլար տուր։

Իմտի Մօնիթէօրիւն պու մուպահասասը, հէր մահալլէ պիրէր կէօնա աքս իտիւպ, Յունանատա պու մուպահասա տէվլէթին իԹԹաղ իԹմիշ օլտուղու բօլԻԹիգասը գատիմին պիր էսէրի վէ պիր նէշրիճէսի ատտ օլունարագ, ճիւմլէնին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլմուշ տուր։ ԻնկիլԹէրրատա պունուն մուղայիրի զուհուր իտիւպ, էքսէրը զազէթալար Յունանայա կէօնա կէօն հարֆէնատաղըգլար իտէրէք, եալնըզ Յունանայա Թէրաֆկէր օլմնէր, պու մուպահասաթին ահքեամընը Թատիլ իտիւպ, Յունանա տէվլէթի հէր նէ գատտար պէյլէ պիր էֆքեար պէյան իԹմիշ իսէ տէ իսԹիշարէտէ էքսէրիյէթին բէյնէ մուվաֆֆագաթ, վէ հուգուգու միլքիյէթը տէվլէթը Ամլիյէ բայէթ իտէճէք օլտուղունատան պունատա պիր պէհս եօգտուր տէյէրէք, պունա պիր էհէմմիյէթ վէրմէմէքտէ տիրլէր։ Ճիւմլէտէն պիատէ հիտտէթ կէօսթէրէնէր, ԱւսԹրիա վէ Ամլիմանեա զազէթալէրի օրուպ, հէր քէստէն էվվէլ Յունանանը պէօյլէ պիր բէյ պէյան իԹմէսինի պիր սուլնիյէթ ատտ իտէրէք պունլար հիւքիւմէթը իմբէրաթորիյէյի կէրէյի կիպի Թատիպ իԹմէքտէ տիրլէր։

Պու մուպահասա ճիւմլէտէն զիատէ, տէվլէթը Ամլիյէյ բաճի օլտուղունատան, վիւքէլայը աէվլէթին պունու նէ սիագտէ Թագտիր պույուրտուգլարը հէնիւզ մալիւմ տէյիլ իսէ, մէսէլէյի շարգիյէնին զուհուրինտէն ոլէրիւ տէվլէթը Ամլիյէ հէր հուգուգունու մաԹլուպի իւզրէ մուհաֆազայա միւգԹէտիր օլմուշ օլտուղունատան, պունատա տախի հուգուգու սալԹանաթը սէնիյէնին թէմամի իլէ մուհաֆազա գրըլնճաղը էմնալի տէլալէթի իլէ գօլայճա քէշֆ օլունապիլիր պիր մատտէ տիր։

Պանգա մարգէք։

Տէվլէթը Ամլիյէնին վերտիյէ վէ միւսիւ Վիլքինին վէքիլ օլտուղու գօմբանիանընն գապուլ իԹտիյի պանդա լայիհէսինին սիւբէթը իճրասընա լազմ կէլէն Թալիմաթ վէ Թահրիրաթընն պունատան իքի հաֆԹա էվվէլ Ասիթանէյէ վիւրուտ իԹտիյի ճիւմլէնին մալիւմիւ տիւր, էվրագը մէզքիւրէ պապը Ամլիտէ սէրիատ Թէրճիւմէ վէ Թագտիմ գրըլնմըշ տուր։

Տէվլէթը Ամլիյէ պու պապտէ օլան նիյէթը իսայրիյէսինէ պիր տէլալէթը տարիհէ օլմագ, վէ տարրաֆան վէ Թիճարանը միւԹէպէրանընն պիԹիմէճրիպէ մէ'լուֆ օլտուգլարը մալիւմաԹտէն հիսէյյապ օլմագ իւզրէ պիր գօմիսսիօնու մախսուս Թէշքիլ պույուրուպ, Պալաթա պանգասը ըէիսլէրինտէն վէ Թիճարանը միւԹէպէրանտէն էհլիւ էրպապ օլան պաղը զէվաթը միւԹէպէրէյի տախի, մէճլիսի գօմիսսիօնու մէզպուրէ տախի տավէթ պույուրուպ, ճիւմլէսի կէչէն ճիւմլա էրԹէսի միւզաքէրէյէ ճէմ օլունարագ պանգա Թէքլիֆլէրինի գապուլ իսէն Ինկիլիզ գօմբանեասընն նէ չարԹ իւզրէ պանգա մուամէլաթընը իճրա իստէճէքլէրինի, վէ տէվլէթը Ամլիյէնին վերտիյի լայիհէ ահքեամընա մուվաֆֆագ օլուպ օլմասրզընը Թէճէսսիս վէ Թէզէքքիւր իԹմէյէ մուպաշիրէթ իսէմիշէր տիր։

ԻշԹէ գօմիսսիօնու մէզքիւրիւն ըէիս վէ ազալարը։

Սաադրազամ Էֆէնտի բաշա, ըէիս։
Խարիճիյէ նազիրը Լոտէմ բաշա։
Մալիյէ նազիրը Սուսա Սաֆվէթի բաշա։
Խարինէի խասսա միւշիրի ՄուխԹար բաշա։
Մէճլիսի Թանզիմաթ ըէիսի Մէհմէտ բաշա։
Մէճլիսի Թանզիմաթ ազասը, Ամլի Ղալիպ բաշա։
Թիճարէթ միւշիրի Իսմայիլ բաշա։
Լիվաֆը հիւմայուն նազիրը Հասիպ բաշա։
Մէսքիւքաթը հիւմայուն միւտիրի Սիհրան պէյ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԳԱՂԱՐԱՆՔԸ։ Սարեպտայեան գաղարանքը Հայաստանի մէջ ամենամեծն է։ Ունի 16 ոչ մեծ ու փոքր գաղարաններ։ Գաղարանքի գլխաւոր գործունէութիւնն է Հայոց գրականութեան հրատարակութիւնը։ Գաղարանքի հրատարակութիւնները մինչև հիմա հասել են 100-ի։ Գաղարանքի գլխաւոր գործունէութիւնն է Հայոց գրականութեան հրատարակութիւնը

Ինչպես ասացինք, Ֆրանսիայի Ազգային Ժողովի նախագահ Լամարթինը, Ֆրանսիայի Հանրապետութեան անունով, ինչպես նաև Ֆրանսիայի Ազգային Ժողովի անունով, ուղերձ ուղարկեց Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների Կոնգրեսին՝ Ֆրանսիայի Հանրապետութեան հիմնադրութեան 50-ամեայ յոբելեանի առթիւ։ Ուղերձը կարդացուեցաւ Կոնգրեսի նիստերուն մէջ։ Ուղերձին մէջ ասուած է հետեւեալը։

Ֆրանսիան ինքն իրեն հարցուցեր է, թէ ինչպիսի՞ նուէր մը ընծայէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն՝ անոնց անկախութեան հիմնադրութեան 50-ամեայ յոբելեանի առթիւ։ Ֆրանսիան ուզեց ազատութիւնը ընծայել։ Ֆրանսիան ուզեց ազատութիւնը ընծայել, որովհետեւ ինքն ալ ազատ է

հիւանդրինե զիհն հիւանդրի տախի իլավէ օլսուգսա, հալի իլէ սատէ էլ հիւանդրինոէն իլէրի կէլէն իշէրտէն սալա օլաճագ տրը։ Ձիւնքի ինսանլն հէր ազասընը գուլանան ֆիքրի եախօտ զիհնի օլսուզունտան, զիհն մալիւմաթլա գուվվէթլէնտիքճէ ազայա օլան թէյսիրի տախի գուվվէթլի օլաճագ տրը։

Սթանպոլ էնտաֆընտա էն զիյատէ տույուլան նոգսան պու տուր զանն իտէրիզ։ Հէօյէ քի հիչ պիր զէնաաթքեար, քէնտի զէնաաթընա միւթաալիգ օլան իլմի էսրէնտէյիպ, եալընըզ ամէլսաթընը էսրէնիր, վէ հէր շէյին էսասը իլմիաթ օլսուզունտան Սթանպոլ էնտաֆընն թահսիլ իթտիյի զէնաաթլար տախի իլմիաթը օլմասըգճա էսասսըզ զէնաաթլար օլուբ։ Նիչին Եւրոպա ուսթալարընն էլինտէն չըգան իշէրին կեահ ինճէլտիրինե, կեահ զարիֆլտիրինե վէ կեահ մէթինլտիրինե միւթէհայիր օլուբուզ, նիչին ինլարըն իշի ինճէ, վէ պիզիմ քիրէր գասպա կէօրիւնիւր, տէյիլ միքի ճիւմլէսի ինսան էլինտէն իլէրի կէլմէ տիր։ Սագաս էլ պիր տիր, լաքին հիւնէր, էլտէ օլմայըպ զիհն մուավէնէթինե տախի միւհթաճ տրը։ Պիրաղ հէնտէսէյէ աշնա օլմայան թէրզինին քէստիյի էլպիսե էլպէթտե չարբրք օլուբ, բէտմ պիրմէյէրէք պաշգասընն եաղարը զբէտմ իւզերինե իշէյէն սատէքեար վէ գագմաճը էլինտէն չըգան իշտէ, մանթլուպ օլունան իճրաղէր սիւբէթը թամամէտե կէօրիւնէմէզ, գուսուրուտա հա քեզա։ Լոնդրանը պու հիյէթի, գատիմտէն պէրու պու հալտէ օլուպ ուսթատան չըրաղա պէօյէճէ կէչմիշ օլսուզունտան մէվճուտ օլան էնտաֆա պու պիր գասպահաթ սայրըմաղ իսէտ, պու եօլա տէվամ իթմէք վագթը հալ, Եւրոբա հիւնէրի, վէ էնտաֆընն քէնտի մէնֆաաթընա նազարէն ազամ թասիպ օլունաճագ պիր քէյֆիէթ տիր։ Իմտի տահա էյի տիր քի պիւթիւն էնտաֆ ուսթալարը, ալսրգալարը չըրագլարա պիր իքի վէ տահա զիյատէ սէնէլէր զէնաաթընն ուճունու պիլէ կէօսթէրմէյէրէք, տըշարը իշէրինե գուլանաճագ եէրտէ, չըրագ ալաճագլարը չօճուգլարա պագը շարթլար պէյան իթթիրէր, վէ օգումագ, եաղմագ, բագամ բէտմ վէ հէնտէսէ էվվէլկիաթընը պիլմէյէն չօճուգլարը չըրագլըզա ալմասընլար։ Իւչ պէշ սէնէ էսնաֆընն պիրի պու ուսուլէ տէվամ իթտէ, սէմէրէյի նաֆիսասընը պիլ ֆիիլ կէօրէճէյինե շիւպհէ եօգտուր։ Լաքին պու պապտէ անալար վէ պապալար տախի պագը մէրթէպէ իհթարա միւհթաճտըրլար։ Պունլարտան բէք չօղու օգումա վէ եաղմա իլմինի թէքմիլ իթմէյէն էվլատլարընը, զարուրէթ վէսիլէսի իլէ, զէնաաթա վերիրլէր, վէ հաֆթատա իւչ պէշ զուբուշա թամա իսէրլէր, բէք չօղուտա էվլատլարընն օգումայա եարամատըզընը կէօրէրէք զէնաաթա վերմէյէ գալգըշըրլար, պէօյլէլէր պիլմէլիսիրլէր քի, օգումագ եաղմագ վէ իլմիաթտան պիպէհրէ օլան էվլատլարը հիչ պիր վագթա պունտան պէօյլէ պիր մէշհուր ուսթա օլամայաճագ տրը, վէ սապրգլարը օլան տավար իսէ, վագթըհալ իլէ դըլսատա կէլէմէյէճէք տիր։

Պու տէրսէ գօլայ պիր չարէ տախի տիւշիւնիւլէպիլիր։ Չարշըտա մէվճուտ օլան հէր ուստա այտա եալընը օնար եիրմիշէր զուբուշ վերէրէք չարշըտա պիր պէօյիւք էնտաֆ մէկթէպի իհտաս իսէպիլիրլէր։ Վէ չըրագլարը նէօպէթ իլէ կիւնտէ պիր գաչար տահաթ պու մէկթէպէ կիտիպ, օգումագ, եաղմագ, լիսան, բէտմ, բագամ, հէնտէսէ վէ զէնաաթլարա լազըմ օլան սայրը իլմմէրիտե թահսիլ իտէպիլիրլէր։ Վէ օր վէճհիլէ աղ վագթը զարֆընտա հէմ չըրագլար էհէա, վէ հէմ էնտաֆ միւթէնէճճի օլուբ։ պու մագուլէ էնտաֆ մէկթէպլէրի Եւրոբատա տախի նամէշհուտ օլմայըպ, սէմէրէյի խայրիէսիտե կէօրիւլմիւշ վէ կէօրիւլմէքտե տիր։ Այ հասըլ իլմ հէր ինսանը ինճէլթիր օլսուզունտան, զէնաաթքեարատա իլմին պիր ֆայէսի եօգտուր, եախօտ զէնաաթքեարըտա ինճէլթէմէզ տէյի քիմսէ պահս իտէմէզ զանն իտէրիզ։

Շիմտի կէլէլիմ էնտաֆընն իշէտիյի զէնաաթլարա կէօնակէօն գօլայըգլար պուլմագ մատտէսինէ։ Պիր զէնաաթքեար մէսէլա պիր գույումճու իւչ կիւնտէ պիր կիւմիւշ գութու եաբըպ եիւզ զուրուշ իշճիլիք ալսրզը հալտէ զանն իտէրքի օ ալտրզը եիւզ զուրուշ իշէտիյի իշլն իշճիլիքի եախօտ զահմէթի իշլիւն տիր, լաքին հագիգէթը հալտէ պու օլմայըպ, ալանն իշճիլիք սարֆ օլունան վագթըն պիր գէյմէթ եախօտ պիր պահասը տէմէք տիր։

Խիլմը կէլէճէք մէճմուապա։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մուախսարէն կէլէն խապէրլէրէ նազարէն, իւչ պին գատար Ռուսիա ասքէրի Պարապաղ թէրաֆընտան Ամէմ մէմալիքինե կիրիպ, քէմալը մէմուենիսէթլէ գասուլ օլունմուշլար։ Պունլար Ամէմ ասքէրի իլէ պիրլէշիպ վէ Ֆարս էյալէթինէ էնիպ, կէօյա Պուշիր իւզերինե եիւրիւյէրէք Ինկիլիզ ասքէրինի մուհասէրէ իտէճէքլէրմիշ։

— Կէչէն սալը կիւնիւ օլաճագ պանգա գօմիսսիօնու մէճլիսի, պու ճումատա էրթէսի կիւնինե գալմըշ օլսուզու իշլիսիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

Լոսալէթլու, Ինկիլիզ էլչիսինին, Թարապիատա քեսին պաղշէսինտէ, պունտան ագտէմ պահչէպան պաշըլըզը մէմուրլիյէթինտէ պուլունմուշ օլան, միւսիւ Ճօրճ Պէյգըը նամ քիմէնէնին, մախսուսէն հասըլա կէթիրմիշ օլսուզու, վէ եըլ օն իքի այ եարբագլարընը տէօքմէզ, եախօտ եէշիլ եարբագսըզ գալմագ։ Վէ պաղշէլէրի ասնաթմաղա մախսուս, վէ պու մէմլէքէթին արզընա տայանըը, սաթլըգ օլան էնվայի նէպաթամլարը վէ աղաճլար օլմագ իլէ, ֆիրսանտ գաչըրմայարագ սաթլըն ալմագ իսթէյէնէլէրի իլան վէ իհպար գելսընը։

Խուսուսու մէզքուր իւզերինե զիյատէ մալիւմաթ քեսպ իթմէք իսթէյէն, Թարապիատա Հօրէլ փ'Ընգլըթէր նամ ըգանտատա մէրգում միւսիւ Պէյգըը իլէ կէօրիւշէպիլիր։

Ռէզալիք աղաճլարը կէօրմէք իսթէյէնլէր, Պալաթատա պէօյիւք Պուլէ գաբուսունտա։ Միւսիւ Հէյտընն նամ թաբիսիէրին տիւքքեանընտա կէօրէպիլիր։

ՐԻԱՆՔՈ

Իշ պու բիանքո 3000 պիլէթ օլուպ պէշէր պիլէթի պէշէր զուրուշա, վէ օն պիլէթի ալտնա պիր պիլէթ ֆազլա վերիլէճէք տիր։ Վէ ճէման օն պէշ պին զուրուշա պալիզ զարագ։ պու բիանքո պէշ նուսրէթ գազանճագ օլուպ։

1. Ճէտիտա գազմիր գազլը պէյճա մոկօֆ բէնգէսի պիր քիւրք։
2. Պիր թօփ լահօր խաս շալ։
3. Պիր սաէթ գէյուն սաաթը։
4. Պիր սաէթ էլմաս եիւզիւք։
5. Պիր սաէթ գէյուն սաաթը։

Պու բիանքօնուն սաթլըան մահալէրի։ Մէրճանտա քիթապճը հօճա Պաղտասարին տիւքքեանընտա։ Մահմուտ բաշա համամին գարշըսընտա շամանճը հաճի Գրիգորուն տիւքքեանընտա։ Վէ թաուգ պազարընտա Գիւրքճի Ասրապղուանուն տիւքքեանընտա օլուբ։ խթէքլի օլանկեր պու մահալէրտէն սաթլըն ալապիլիրլեր։

Իշ պու բիանքո 1857 մայիսին 19 ուճնճու բազար կիւնիւ Լանկա ճիվարընտա։ Լուսուսրիշ մէկթէպինտէ չէքիլէճէք տիր։

ԻԼԱՆ

Նարօլեան Թարիխի	1.	գրթա	25
" "	2.	"	25
" "	3.	"	50
" "	4.	"	25
Իւչ գրթաբ պիր ճիտ թէմիզ		պաղալ	100
Փարիս մէշվերքերի մապտաթարը պիր ճիտ		"	20
Խաթթը շերիֆին իւչ լիսանէն		"	5
Թօփալ շեհթան իքի ճիտ		"	30
Ագապի հիքայէսի պիր ճիտ		"	20
Պօշպօղալ բէսալէսի		"	8
Մէճմուայը հավաթես	1852—1853	պաղալ	30
" "	1854	"	45
" "	1855	"	45
" "	1856	"	45

Ասիթանէնին հէր քիթապճըլարընտա վէ Եէնի խանտա Մէճմուայը հավաթես օտաղընտա սաթլըմագտա տրը։

ԳԱՂԹՈՑՈ ՓԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ

ՄԱՍ ԸՍԿՕՆԹՕ

12 ՓԵՏՐՎԱՐ 1857

	Գուրուշ
Լոնդրա օթուզ պիր կիւն վատէ	
Քէզալիք 3 այ վատէ	125--125½
Փարիս " "	
Մարսիլիա " "	196--198
Ամստրատամ " "	
Վիէննա " "	
Թրիէսթէ " "	
Լիվորնօ " "	
Ջենովա. Լ. Ն. "	
Օսէտսա " "	

ՄԷՍՔԻՒԻՔԵԱԹ ՓԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ

16 ՓԵՏՐՎԱՐ 1857

	Գուրուշ
Մէճիտիէ լիքա ատէտա	114½--114¾
" 20 լիք կիւմիւշ	23
Այէմտուհիէ 20 լիք ալթըն	28--28½
Ամթիգ ատլի	26
Մահմուտիէ	106--107
Խայրիէ	35
Ճէտիտա ատլի	23
Մրոբը լիրաբը	127
Ինկիլիզ լիրաբը	125¾--126
Ֆրանսըզ 20 ֆրանգլըգ	100
" 5 " կիւմիւշ	25¼
Բուսիա խրբէրլու ալթուն	102--102¾
" գարպովանց	19⅞
Նէմչէ սօվրան ալթունի	176—177
" գրիմից շարգլը	59⅛—59¼
" գաուլու բիր	27¼
Սպանիա սօսլին ալթունտա	420
" ալիքէրի բիալ	28½
Սիամզոլ. բուպիէ. 3 բուսի. տրմ	45
Մասար օլանէզ 0/0 108 "	58½
Եալալըզ " " "	62
Պէշլիք եարբիլգ 0/0 աէ	9--9½
Սէհիմ Զարպխանէյի ամիրէ %ոճի	10¼10¾
" Մոլիսէ " %ոճի	9⅜—9⅝

ԷՄԹԱԱՅԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ

ՓԵՏՐՎԱՐ 16

		Գուրուշ
ՔԷՆԼԻԷ ՀԻՔԷԻԹ		
Ինկիլիզ բրիմօ 6—10 լիպրա	գնթր	410 · 420
Լիվերբուլ 10 "	"	390
Օլանտա ատպրու 6-10 "	"	410 · 420
Ընվէրսա 8 "	"	380 · 390
Ֆրանսըզ միւշէմմալը 10 "	"	370 · 375
Ինկիլիզ թօզ	"	350—355
Օլանտա էքսթրա	"	350—355
" պիրինճի	"	345
" իքինճի	"	340--342
" իւչինճի	"	338--340
Ֆրանսըզ	"	338--340
ՏԷՄԻՐ		
Ինկիլիզ հէշիա լամա տէօրթ քէօշէ		82 · 85
" վարպ	"	
Ինկիլիզ եարմա	"	82 · 85
" բուճ հէշիա լիլէ	"	120 · 125
" հէմշէր " Դէճոռա Լոր	"	115 · 110
Մօսկով հէշիա	"	135 · 140
ԳԱԼԱՑ		
Գարա գաուշ թամիլա	"	1060--1080
Լէհլէք	"	"
Գուլա	"	"
ԳՈՒՐՇՈՒՆ		
Ինկիլիզ	"	210
Ֆրանսըզ	"	" "
ՉԵԼԻՔ		
Պիր պիքը 0	"	220--230
Իքի " 00	"	
ՍԱՀՄԱ		
Մարսիլիա հէշիա	"	210 · 215
Ինկիլիզ " 40 օգկաբ պիր	"	" "
Մոր պոգամ	"	50
Սանթամարթա "	"	120--160
Զաճը գէլբրը	"	
Շամ Ինկիլիզ	"	80--85
Կէօղ թաշը	" օգկա	6--6½
ԳԱՖԷ		
Գարօ ֆինօ	0/0 "	960--980
Իքինճի	" "	850--880
Իւչինճի	" "	780--800
ՉԻՎԻՏ		
Ինկիլիզ	"	115--130
Մարսա	"	
Գրմրզ	"	44--50
Պիպէր Լոնդրա Մարսիլիա	"	8
ՆԷՀՇԱՏԸՐ		
Ինկիլիզ	"	8--8½
Մըսըր Դէճոռա էօգ	"	
Թէնէքէ Դէնան շիֆի ատանդգ		460
Ամերիգա բամ 1070 սրմ 1 կալօն		16 · 16½
Ինկիլիզ "		16¾ · 18

ԷՄԹԱԱՅԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՓԵՏՐՎԱՐ 16

Թիֆթիք տէրէմ	օգկա	35 · 36
Ֆիլիկ Էնգլսէ	"	
Ճէհրի	"	6--7
Պալ մամա	"	50
Մալը սամ	"	10--11
" ապլագ	"	7--8
Քիմիրք եարբագ	"	45 -50
" ասրը	"	9½—10
" ֆիտէ Դէճոռա էօգ	"	4
Ապուր սաճէմ " "	"	8--7
Աֆիոն	"	350
Սուսամ	"	2¼—2½
Խամ փամուգ իպմիր	"	10
" հասըրը Մըսըր	"	9
Սըզըր կէօնիւ	"	7½
Տօն եաղը Ասիասրու	"	7 · 9
Մահմուդիէ Ասիասրու	"	220
" Հալէպ	"	120
Քէօք պոյա	գնթր	360
Փալամուտ գօրուպ	"	55
" այրգանմըշ	"	90
Եարագ Բուռմէլի	"	360
" Ասիասրու	"	320
" եայգանմըշ	օգկա	16—16½
Զիմիլի ապաղա Դէճոռա էօգ	"	60—65
" Ասիասրու " "	"	
Թավշան տէրիսի 0/0 ատէտի		150
ՀԱՄԻՐ ԻՓԷԿ		
Գուրսա աէլէ թէֆէ 610 սրմ		600
Տէմիրճէշ " "		800
Պիլէճիկ էթրաֆը "		550
Կէմէ " "		520
Իպիք գրսա "		525
Սմասա գրսա "		450
Սաս բաղարը		480
Ուզուն գալեն բաղար քէօյ		615
Թրբնօվա Բուռմէլի	օգկա	400
Էսքիշէհիր "	"	380
Տիմէթօգա "	"	370
Փիլիկ "	"	375
Կէրտիմէ "	"	375
Շաբքէօյիւ "	"	330--340
Ամէմ եէլբաղէ "		320

ՉԱԽԻՐԻ ՓԵՏՐՎԱՐ 16

Թայրան սէրթ	ֆիկ	87
Գրբրմ "	"	
Իսմայիլ "	"	
Բուռմէլի Պալը բդ	"	
Բուռմէլի Պուրլաղ	"	4 2—4
" 2 "	"	
" 3 "	"	
Գալաս գրբնօվ	"	
Իսմայիլ	"	
" 2 "	"	
Բուռմէլի Պուրկաղ գրբրբնա	"	38
Բուռմէլի Պալը բդ	"	
" 2 "	"	
" 3 "	"	
Սամսուն սէրթ	"	
Սամսուն գրբրբնա	"	45
Գալաս գօգօրօզ (մրսբը պուլտայ)	"	22--25
Բուռմէլի օսմանլը մալի ու ֆագ տանէ	"	
Իպրայիլ	"	
տրբիա բուռմէլի վէ Ասիասրու	"	16
Զավտար	"	
Բուռմէլի քէթէն թոհումա	"	
Ասիասրու " "	"	

Պալատէ վիքը օլունան սէրթ վէ գրբրբնա պուգ տայ վէ տրբիա 300·000 քիլէ մէճմուա պուլունուր։

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱԳԱԶԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէշիք Եէնի խանտա · Թուլպէնճեան Յովակիմ։
ԻԶՄԻՐ · Սիմոնեան Յովհաննէս աղա · Սահաթճը։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Պուռալը Յովսէփ աղա։
ՎԱՐՆԱ · Իզմիրլի Պոսմաճեան Կարապետ աղա։
ՍԻԼԻՍՏՐԷ · Հաճի Պողոսեան Վարդան Գէորգ աղա։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ՊԻԼԵՃԻԿ · Տէրգասիթ օղլու Պետրոս աղա։
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէյէրեան Խոսրով Պէյ։
ԷՆԳԱՐԷ · Սինեօր Ճիօվանի Լէօնարտ։
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ԿԵՑՎԷ · Եբամեան Պարգիս աղա։
ՓԻԻԹԱՀԵԱ · Իպատեան Սինեօր Բասկալ։
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ԵՐԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր աղա։

ՄԻՒԼԼԻՖԻ ԴԱՉԵԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Ց· ՄԻՀԷՆՏԻՍԵԱՆԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆԷ